

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Şedinţă publică din data de **25.02.2019**

Curtea constituată din:

PREŞEDINTE: .....

JUDECĂTOR: .....

GREFIER: .....

Pe rolul Curții se află soluționarea apelului civil declarat de către apelanții-reclamanți ..... și ..... împotriva sentinței civile ....., pronunțată de Tribunalul București Secția a IV-a Civilă, în dosarul nr. ...., în contradictoriu cu intimatul-părât ....., având ca obiect „Legea nr. 10/2001 – obligația de a face”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, au răspuns apelanții-reclamanți prin avocat ....., în baza împuternicirii avocațiale seria B nr. ...., aflată la fila... din dosar și intimatul-părât prin consilier juridic ....., în baza delegației pe care o depune la dosar.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care a învaderat instanței obiectul cauzei, stadiul procesual, modalitatea de îndeplinire a procedurii de citare, după care:

Apelanții-reclamanți, prin avocat, depun la dosarul cauzei cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Curtea acordă cuvântul asupra admisibilității cererii de sesizare a Înalta Curte de Casătie și Justiție formulată de către apelanții-reclamanți.

Apelanții-reclamanți solicită ca Înalta Curte de Casătie și Justiție, în condițiile în care o data cu intrarea în vigoare a legii nr. 165/2013 art. 33, 34, 35 și în baza Legii 10/2001, în sprijn art. 26, să arate ce se întâmplă cu obligația entității investite cu soluționarea notificării apelanților, respectiv dacă îi mai revine această obligație sau nu. Apreciază că este admisibilă cererea de sesizare.

Întrebați fiind, apelanții-reclamanți, prin avocat, apreciază că sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție este o chestiune prealabilă judecării apelului având în vedere că afectează soluția pe fond în aceasta cauza, motivarea tribunalului neavând legătură cu ceea ce a fost investit. Învederează că persoanele care au dreptul de a formula notificare în baza legii dar care nu au uzitat de această soluție legislativă, respectiv entității investite îi rămâne sau nu obligația de a soluționa cererea.

Întrebați fiind, apelanții-reclamanți, prin avocat, arată că toate aspectele ce țin de fondul notificării au fost invocate în baza legii nr. 10/2001.

Intimatul-părât, prin consilier juridic, față de cuprinsul cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție, arată că aceasta nu are legătură cu prezenta cauză, fiind inadmisibilă.

Apelanții-reclamanți, prin avocat, arată că Înalta Curte de Casătie și Justiție trebuie să răspundă dacă mai subzistă dreptul și nu ce se întâmplă cu cererile.

Curtea reține cererea de apel spre soluționare în privința admisibilității cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție formulată de către apelanții-reclamanți.

CURTEA,

Având nevoie de timp pentru a delibera, urmează să amâne pronunțarea, motiv pentru care,

DISPUNE:

Amâna pronunțarea la data de 04.03.2019.
Pronunțata în ședință publică azi 25.02.2019.

PREȘEDINTE,

.....

JUDECĂTOR,

.....

GREFIER,

.....

DOSAR NR. 8316/3/2018

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREŞTI

SECTIA A IV-A CIVILĂ

ÎNCHEIERE

Şedința publică din data de **04.03.2019**

Curtea constituță din:

PREȘEDINTE: .....

JUDECĂTOR: .....

GREFIER: .....

C U R T E A,

Curtea în aceeași compunere și pentru aceleași motive,

D I S P U N E:

Amâna pronunțarea la data de 11.03.2019.

Pronunțată în ședință publică, azi, 04.03.2019

PREȘEDINTE,

.....

JUDECĂTOR,

.....

GREFIER,

.....

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Şedinţa publică din data de **11.03.2019**

Curtea constituță din:
PREȘEDINTE: .....
JUDECĂTOR: .....
GREFIER: .....

Pe rolul Curții se află soluționarea apelului civil declarat de către apelanții-reclamanți ..... și ..... împotriva sentinței civile ....., pronunțată de Tribunalul București Secția a IV-a Civilă, în dosarul nr. ...., în contradictoriu cu intimatul-părât ....., având ca obiect „Legea nr. 10/2001 – obligația de a face”.

Dezbaterile asupra cererii au avut loc în ședința publică din data de 25.02.2019, fiind consemnate în încheierea de la acea dată care face parte integrantă din prezența încheierei, când, Curtea având nevoie de timp pentru a delibera, dar și pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 04.03.2019, respectiv 11.03.2019 când a decis următoarele:

C U R T E A,

Deliberând asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, constată următoarele:

I. Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru următoarele considerente:

Condițiile de admissibilitate prevăzute de art. 519 alin.1 Cod proc.civ. sunt îndeplinite în cauză:

1. existența unei cauze aflate în curs de judecată

Această condiție este îndeplinită deoarece litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea se află în curs de judecată, pe rolul Curții de apel București – Secția a IV-a civilă.

2. cauza să fie soluționată în ultimă instanță

Această condiție este îndeplinită, deoarece Curtea de Apel București urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care este definitivă, potrivit art. 634 alin.1 pct.4 C.pr.civ. corroborat cu art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001 și art. 7 alin. 2 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Astfel, tribunalul a fost sesizat la data de ..... cu o acțiune având ca obiect obligarea părâtului Municipiul București prin Primar să soluționeze notificarea nr. ..... în sensul să emită dispoziția cu propunere de acordare de măsuri compensatorii pentru imobilul notificat, acțiunea fiind interneiată pe dispozițiile Legii nr. 10/2001,

Potrivit dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, dispozițiile noului Cod de procedură civilă se aplică proceselor începute după intrarea acestuia în vigoare, deci după data de 15 februarie 2013, potrivit art. 81 din Legea nr. 76/2012 aşa cum a fost modificat prin OUG nr. 4/2013.

Apelul de față este o cale ordinară de atac împotriva unei hotărâri judecătoarești pronunțate într-o cauză promovată pe rolul instanței de judecată la data de ....., prin urmare fi sunt aplicabile dispozițiile din noul Cod de procedură civilă.

Față de obiectul și temeiul juridic al acțiunii promovate de către reclamanți, cu privire la calea de atac sunt incidente dispozițiile art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001, potrivit cărora *decizia sau, după caz, dispoziția motivată de respingere a notificării sau a cererii de restituire în natură poate fi atacată de persoana care se pretinde îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscriptie se află sediul unității deținătoare sau, după caz, al entității investite cu soluționarea notificării, în termen de 30 de zile de la comunicare. Hotărârea tribunalului este supusă recursului, care este de competența curții de apel.*

De asemenea, potrivit art. 7 alin. 2 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, în cazul în care prin lege specială se prevede că hotărârea judecătoarească de primă instanță este „supusă recursului”, aceasta va fi supusă numai apelului.

3. *de chestiunea de drept respectivă depinde soluționarea pe fond a litigiului*

Condiția este îndeplinită, deoarece dezlegarea dată de instanță supremă acestei chestiuni de drept se va regăsi în soluția ce va fi cuprinsă în dispozitivul deciziei ce urmează a fi pronunțată în cauză.

Astfel, tribunalul în mod greșit a soluționat procesul prin admiterea excepției de tardivitate intemeiate pe dispozițiile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, considerând că este investit cu o acțiune intemeiată pe aceste dispoziții legale, deși în motivarea în fapt a cererii de chemare în judecată reclamanții au învățat că demersul judiciar a fost determinat de refuzul părățului de a-și îndeplini obligațiile ce decurg din Legea nr. 10/2001, au solicitat obligarea părățului la emiterea dispoziției cuprinzând propunerea de acordare a măsurilor compensatorii – deci cererea are ca obiect obligația de a face, respectiv obligarea părățului de a soluționa notificarea ce a fost formulată legal în condițiile Legii nr. 10/2001; și au indicat în mod expres că temeiul de drept al acțiunii este dat de Legea nr. 10/2001.

Prin apelul formulat împotriva acestei sentințe, apelanții-reclamanți au contestat greșita admitere a excepției de tardivitate de către tribunal, au arătat că instanța de fond a calificat greșit acțiunea și a pronunțat hotărârea apelată cu ignorarea temeiului juridic indicat expres de reclamanți și a obiectului acțiunii – obligarea entității investite de Legea nr. 10/2001 să emite Dispoziția cu propunerea de acordare a măsurilor compensatorii.

De asemenea, prin cererea de apel, apelanții-reclamanți au solicitat anularea în tot a sentinței apelate și evocarea fondului de către instanța de apel.

În aceste condiții, conform dispozițiilor art. 480 alin. 3 C.pr.civ., constatănd că în mod greșit prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, instanța de apel va anula hotărârea apelată și va judeca procesul, evocând fondul.

Instanța de apel nu a considerat necesar să fie pronunțată în cauză și o decizie intermedieră, prin care să fie anulată sentința de primă instanță, deoarece, în primul rând, textul art. 480 alin. 3 C.pr.civ. nu o impune, iar în al doilea rând, apelul de față poate fi soluționat printr-o decizie unică atât timp cât părțile nu au învățat necesitatea administrării unor probe noi în faza de apel.

În continuare, dezlegarea ce va fi dată de instanță supremă chestiunii de drept în discuție va produce consecințe juridice asupra soluției pe fond și asupra raportului juridic de drept substanțial dedus judecății.

Dacă Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, va statua în sensul că obligația entității investite în mod legal cu soluționarea unei notificări în temeiul Legii nr. 10/2001 subzistă și după expirarea termenului prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, atunci soluția va fi de admitere pe fond a acțiunii și de obligare a părățului de a emite o Dispoziție motivată care să constituie răspuns la notificarea formulată în baza Legii nr. 10/2001.

Dacă Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, va statua în sensul că nu mai subzistă obligația entității investite în mod legal cu soluționarea unei notificări în temeiul Legii nr. 10/2001, după expirarea termenului prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, atunci soluția va fi de respingere pe fond a acțiunii.

4. *chestiunea de drept enunțată este nouă*

În jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, a statuat în sensul că „cerința nouății este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementările recent intrate în vigoare, instanțele nu i-au dat, încă, o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat față de cel anterior, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate” (decizia nr. 1/2014 publicată în M. Of. nr. 260 din 9 aprilie 2014, decizia nr. 14/2015 publicată în M. Of. nr. 736 din 1 octombrie 2015, decizia nr. 59/2017 publicată în M. Of. nr. 871 din 6 noiembrie 2017).

Curtea constată că este îndeplinită condiția nouății, deoarece problema „reînvierii” Legii nr. 10/2001 și a raportului juridic întemeiat pe Legea nr. 10/2001 - în al cărui conținut intră obligația entității investite conform Legii nr. 10/2001 de a emite o Dispoziție motivată ca răspuns la notificarea legal formulată de reclamant - a devenit una actuală, după expirarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, fără ca entitatea investită să emită Dispoziție de soluționare a notificării.

În acest moment, există riscul unei practici viitoare neunitare în privința modalității de soluționare a acțiunilor având ca obiect obligație de a face întemeiate pe Legea nr. 10/2001, în condițiile expirării termenului de 6 luni prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, motiv pentru care considerăm că mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile este util și necesar, problema de drept fiind una concretă, serioasă și suficient de dificilă, în privința căreia nu s-a cristalizat încă o practică judiciară.

5. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare sau a unei alte sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție consultate la data pronunțării încheierii de sesizare.

Curtea apreciază că este îndeplinită și această condiție, întrucât prin decizia nr. 34/2018 publicată în M. Of. nr. 570 din 6 iulie 2018 Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept respins ca inadmisibilă sesizarea privind interpretare și aplicarea dispozițiilor art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001 și art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, în sensul dacă poate fi sesizată instanța de judecată după împlinirea termenului de 6 luni instituit de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, cu o cerere de soluționare pe fond a notificării persoanei îndreptățite, notificare nesoluționată de către entitatea deținătoare, sau această cerere este tardivă, dat fiind că este formulată ulterior împlinirii termenului astfel instituit prin art. 35 alin. 2 din lege; respectiv dacă este tardivă sau nu cererea persoanei îndreptățite adresată instanței ulterior împlinirii termenului de 6 luni instituit prin art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, prin care se solicită obligarea unității deținătoare să soluționeze notificarea după împlinirea termenelor institute prin art. 33 alin. 1 din Legea nr. 165/2013 (obligație de a face). Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept a arătat că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate a sesizării, anume ca de lămurirea respectivei chestiuni de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost ridicată – deoarece atât problema tipului de acțiune aflat la dispoziția persoanei care se consideră îndreptățită ulterior împlinirii termenului de 6 lui prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, cât și eventuala tardivitate a introducerii acesteia sunt chestiuni ce țin de instituții de drept procesual care nu au fost aplicate și nu au fundamentat în mod direct soluția adoptată în cauză.

În schimb, în dosarul de față, reclamanții au investit instanța cu o acțiune având ca obiect obligația de a face întemeiată pe Legea nr. 10/2001, solicitând instanței să constate că obligația legală a entității investite de a soluționa notificarea subzistă, în temeiul Legii nr. 10/2001, și după

expirarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, iar Curtea a constatat că problema subzistenței, sau nu, a obligației entității investite cu soluționarea notificării este o chestiune de drept material, interesând însuși raportul juridic de drept substanțial creat, în temeiul Legii nr. 10/2001, prin formularea notificării de către reclamant.

De asemenea, Curtea apreciază că este îndeplinită această condiție și în raport de decizia nr. 85/2018 publicată în M. Of. nr. 57 din 22 ianuarie 2019, prin care Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept respins ca inadmisibilă sesizarea privind interpretare și aplicarea dispozițiilor art. 33 alin. 1 și art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, în sensul dacă acțiunea formulată de persoana îndreptățită, vând ca obiect soluționarea pe fond a notificării formulate conform Legii nr. 10/2001, în cazul în care unitatea deținătoare nu a soluționat-o în termen, acțiune promovată după expirarea termenului de 6 luni, este prescrisă sau tardivă; și dacă, după expirarea termenului de 6 luni este afectat dreptul subiectiv al persoanei îndreptățite de a obține măsuri reparatorii. În ceea ce privește prima problemă de drept, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept a arătat că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate ca instanța supremă să nu fi statuat asupra chestiunii de drept sesizate, față de considerentele deciziei nr. 25/2018, în care Înalta Curte de Casație și Justiție a calificat termenele prevăzute de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013 ca fiind termene procedurale legale, imperative și absolute, a căror nerespectare atrage decăderea conform dispozițiilor art. 185 alin. 1 C.pr.civ. În ceea ce privește cea de-a doua problemă de drept, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept a arătat că posibilitatea valorificării dreptului subiectiv la măsuri reparatorii pe calea unei acțiuni separate, distincte de acțiunea reglementată de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013, nu constituie o problemă de drept de care să depindă soluționarea apelului în cauză.

În schimb, în dosarul de față, soluția ce va fi pronunțată pe fondul acțiunii de către instanța de apel depinde de modul de dezlegare a chestiunii de drept, conform celor arătate la pct. 3.

II. Expunerea succintă a procesului:

Prin **cererea** înregistrată pe rolul Tribunalului București Secția a IV-a civilă la data de ..... sub nr. ...., reclamanții ..... și ..... au solicitat obligarea părățului ..... să emită dispoziția cu propunere de acordare de măsuri compensatorii pentru imobilul ce a fost situat în .....

În motivare, au arătat că la data de ..... autoarea lor – ..... a formulat, în baza Legii nr. 10/2001, notificarea nr. .... Deși au formulat cereri în datele de ..... și ..... până în prezent notificarea nu a fost soluționată.

În drept, au invocat dispozițiile Legii nr. 10/2001.

Prin **sentința civilă** ...., Tribunalul a admis excepția tardivității și a respins cererea ca tardiv formulată.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul a reținut următoarele:

Obiectul prezentei cauze vizează obligarea părățului la soluționarea notificării formulate în temeiul Legii nr. 10/2001 cu consecința emiterii în favoarea reclamanților a unei dispoziții cu propunere de acordare a măsurilor reparatorii sub forma punctelor compensare.

Cererea de chemare în judecată a fost formulată la ..... – fila ...., aşadar, ulterior intrării în vigoare a legii nr.165/2013.

Art. 4 din legea nr.165/2013 reglementează aplicabilitatea în timp a legii nr.165/2013, în sensul că aceasta se aplică atât cererilor de chemare în judecată formulate anterior intrării în vigoare a legii, care nu au primit încă o soluție definitivă, precum și cererilor ce se vor formula după intrarea în vigoare a legii.

Potrivit dispozițiilor art. 33 din Legea nr. 165/2013, entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei

legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează: a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri; b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri; c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri. Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

De asemenea, conform prevederilor art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013 în cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătoarești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

În spătă, Tribunalul a notat că, față de numărul mare al cererilor înregistrate, părâțul a beneficiat de un termen de 36 de luni începând din data de 01.01.2014, termen ce s-a împlinit la data de 01.01.2017. De la această dată a început să curgă termenul de 6 luni reglementat de dispozițiile art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013 în favoarea persoanelor care au formulat notificări în temeiul Legii nr 10/2001. Astfel, în cererile având ca obiect obligarea entităților investite să emită deciziile potrivit dispozițiilor art. 33 din Legea nr. 165/2013 trebuie formulate în termenul de 6 luni, termen ce a expirat la data de ..... (..... fiind zi liberă). Legiuitorul a înțeles să reglementeze în mod expres un termen imperativ în interiorul căruia persoanele care se consideră îndreptățite aveau obligația de a se adresa instanței, limitarea în timp a posibilității exercitării acestui drept fiind în deplin acord cu motivele avute în vedere la adoptarea Legii nr. 165/2013 și cu indicațiile trasate în cuprinsul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010 a Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în Cauza Maria Maria Atanasiu și alții împotriva României.

Pe cale de consecință, având în vedere data depunerii la poștă - ..... Tribunalul a reținut că cererea a fost formulată cu nerespectarea termenului de 6 luni. Cu privire la natura termenului de 6 luni Tribunalul subliniază că în considerentele Deciziei nr.25/2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că **termenele instituite de dispozițiile art. 33-35 din Legea nr. 165/2013** sunt termene procedurale legale, **imperative sau prohibitive și absolute**. Regulile de calcul al termenelor procedurale sunt prevăzute de art. 181 din Codul de procedură civilă, care constituie dreptul comun în materie, astfel încât, ori de câte ori legea nu prevede expres o altă regulă specială pentru calculul unui anumit termen, se vor aplica regulile generale instituite de acest text legal.

Pentru considerentele ce preced, constatănd că termenul legal instituit în favoarea reclamanților a expirat la data de ..... (..... fiind zi liberă) Tribunalul a reținut că cererea introdusă la data de ..... este tardivă și a respins-o ca atare.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamanții ..... și ...., în motivarea căruia au susținut următoarele critici:

Prin sentința apelata, instanța în mod greșit a respins cererea de chemare în judecata ca tardiv formulată, fără a intra în judecata fondului, excepția tardivității cererii fiind invocată din oficiu de către instanță, în mod eronat, reținând că temeiul cererii de chemare în judecata este art. 35 alin. 2 și 3 din Legea nr. 165/2013, raportat la art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013.

Au apreciat că instanța a calificat în mod greșit cererea acestora, care nu a fost intemeiată pe dispozițiile art. 35 alin. 2 și 3 din Legea nr. 165/2013, care prevăd că în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute la art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013 poate fi sesizată instanța, care se va pronunța asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și va dispune restituirea în natura sau acordarea de măsuri reparatorii

In cadrul acestei proceduri instituite prin art. 35 din Legea nr. 165/2013, instanța se substituie entității investite de lege cu soluționarea cererii, respectiv în spătă municipiului București, prin Primar General și va pronunța o hotărâre care va tine loc de Dispoziția cu propunere de acordare de măsuri compensatorii prevăzuta de Legea nr. 10/2001, respectiv va dispune restituirea în natura sau acordarea de măsuri reparatorii aferente imobilului.

Apelanții au arătat că nu și-au întemeiat cererea de chemare în judecata pe dispozițiile art. 35 din Legea nr. 165/2013, respectiv nu au solicitat instanței să pronunțe o hotărâre prin care să dispună restituirea în natură sau acordarea de măsuri reparatorii aferente imobilului, ci și-au întemeiat cererea pe dispozițiile Legii nr. 10/2001, solicitând instanței să oblige entitatea investită de legea nr. 10/2001 să emită Dispoziția cu propunere de acordare de măsuri compensatorii, cerere având ca obiect obligația de a face, în raport de dispozițiile Legii nr. 10/2001.

Pentru aceste motive, au apreciat că instanța de fond a calificat în mod greșit cererea acestora și prin urmare, în mod netemeinic și nelegal a admis excepția tardivității în cauza.

Totodată, au arătat că dreptul acestora de proprietate, conferit de Legea nr. 10/2001 și raportat la dispozițiile Codului Civil este imprescriptibil, actual și prin soluția pronunțată la fond li se încalcă dreptul accesului la justiție.

Având în vedere pasivitatea paratei în cauza, ce echivalează cu refuzul de a-si îndeplini obligațiile ce decurg din Legea nr. 10/2001, a solicitat admiterea cererii ca fiind întemeiată.

Apelanții au solicitat anularea sentinței atacate și judecând apelul, evocând fondul, admiterea cererii de chemare în judecata, disponând obligarea paratei Municipiul București, prin Primar General, la emitera dispoziției cu propunere de acordare de măsuri compensatorii, pentru imobilul ce a fost situat în ...., în temeiul și în condițiile Legii nr. 10/2001, precum și acordarea cheltuielilor de judecată.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 466 și 480 alin. 3 C.pr.civ., Legea nr. 10/2001.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

În ședință publică din data de 25.02.2019, apelanții-reclamanți au formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru delegarea următoarei chestiuni de drept:

"Daca după apariția Legii nr. 165/2013, respectiv a prevederilor reglementate de art. 33, 34, 35 din Legea nr. 165/2013, în baza Legii nr. 10/2001 privind restituirea imobilelor preluate în mod abuziv de stat catre persoanele îndreptățite, fie prin restituire în natură, fie prin stabilirea de măsuri reparatorii prin echivalent, mai subzista obligația de soluționare a notificărilor legal formulate pe cale administrativa de către entitățile investite conform legii, în condițiile neexercitării procedurii judiciare prevăzuta de art. 35 din Legea nr. 165/2013".

În motivare, au arătat că, în fapt, chestiunea de drept sesizată prezintă element de noutate, asupra căreia nu a statuat Înalta Curte de Casătie și Justiție și care nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și faptul că de lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea prezentei cauze, care se aña în fază de apel, respectiv în ultima instanță.

De asemenea, dezlegarea prezentei chestiuni de drept este de natură a preveni o practică neunitară în materie.

Aceștia au considerat că obligația de soluționare pe cale administrativa a notificărilor formulate în condițiile Legii nr. 10/2001 și nesoluționate subzista și după expirarea termenelor prevăzute de art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013.

Intimatul-părât nu a formulat un punct de vedere cu privire la problema de drept în discuție.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

Redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casătie și Justiție:

Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

ART. 4

Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.

CAPITOLUL IV

Măsuri privind urgentarea soluționării cererilor de retrocedare

ART. 33

(1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1). Prin excepție, se analizează cu prioritate cererile formulate de persoanele certificate de entități desemnate de statul român sau de alte state membre ale Uniunii Europene, ca supraviețuitoare ale Holocaustului, aflate în viață la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei legi.

ART. 35

(1) Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(1^a) Litigiile privind modalitatea de aplicare a prevederilor prezentei legi sunt de competența secțiilor civile ale tribunalelor, indiferent de calitatea titularului acțiunii.

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătoarești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătoarească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.

(4) Hotărârile judecătoarești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.

Legea nr. 10/2001 Republicată privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

ART. 25

(1) În termen de 60 de zile de la înregistrarea notificării sau, după caz, de la data depunerii actelor doveditoare potrivit art. 23 unitatea deținătoare este obligată să se pronunțe, prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată, asupra cererii de restituire în natură.

(2) Persoana îndreptățită are dreptul să susțină în fața organelor de conducere ale unității deținătoare cererea de restituire în natură. În acest scop ea va fi invitată în scris, în timp util, să ia parte la lucrările organului de conducere al unității deținătoare.

(3) Decizia sau, după caz, dispoziția motivată se comunică persoanei îndreptățite în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării.

(4) Decizia sau, după caz, dispoziția de aprobare a restituirii în natură a imobilului face dovada proprietății persoanei îndreptățite asupra acestuia, are forța probantă a unui înscris autentic și constituie titlu executoriu pentru punerea în posesie, după îndeplinirea formalităților de publicitate imobiliară.

(5) Proprietarii cărora, prin procedurile administrative prevăzute de prezenta lege, le-au fost restituite în natură imobilele solicitate vor încheia cu deținătorii actuali ai acestora un protocol de predare-preluare, în mod obligatoriu, în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei/dispoziției de restituire, termen după care, dacă protocolul nu a fost semnat, se va încheia în prezența executorului judecătoresc un proces-verbal de constatare unilaterală a preluării imobilului.

(6) Decizia sau, după caz, dispoziția prevăzută la alin. (4) trebuie pusă în executare în termen de 3 ani de la data primirii ei de către persoana îndreptățită.

(7) Prevederile alin. (1) - (6) sunt aplicabile și dispozițiilor emise de primari ori, după caz, de președinții consiliilor județene potrivit art. 21 alin. (4).

ART. 26

(1) Dacă restituirea în natură nu este posibilă, deținătorul imobilului sau, după caz, entitatea investită potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării este obligată ca, prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată, în termenul prevăzut la art. 25 alin. (1), să acorde persoanei îndreptățite în compensare alte bunuri sau servicii ori să propună acordarea de despăgubiri în condițiile legii speciale privind regimul de stabilire și plată a despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv, în situațiile în care măsura compensării nu este posibilă sau aceasta nu este acceptată de persoana îndreptățită.

(2) Dispozițiile alin. (1) sunt aplicabile și în cazul imobilelor instrainate de persoanele juridice prevăzute la art. 21 alin. (1), (2) și (4).

(3) Decizia sau, după caz, dispoziția motivată de respingere a notificării sau a cererii de restituire în natură poate fi atacată de persoana care se pretinde îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscriptie se află sediul unității deținătoare sau, după caz, al entității investite cu soluționarea notificării, în termen de 30 de zile de la comunicare. Hotărârea tribunalului este supusă recursului, care este de competență curții de apel.

(4) În cazul în care dispoziția motivată de soluționare a cererii de restituire în natură este atacată în justiție de persoana îndreptățită, în funcție de probele de la dosar, entitatea care a emis dispoziția va adopta o poziție procesuală raportată la acestea. De asemenea, entitatea care a emis dispoziția va decide, motivat, de la caz la caz, dacă va exercita căile de atac prevăzute de lege, în cazul soluțiilor date de instanțele de judecată.

(5) Dacă oferta acceptată constă în bunuri imobile, sunt aplicabile prevederile art. 25 alin. (4).

(6) Dacă oferta acceptată constă în bunuri mobile sau servicii, sunt aplicabile dispozițiile dreptului comun în materie, după caz.

Prezentarea jurisprudenței propriei instanțe, a jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Decizia nr. IX/ 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secțiile Unite, publicată în M. Of. nr. 653 din 28 iulie 2006: *Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*

Stabilesc că instanța căreia îi revine competența de a soluționa cererile formulate împotriva refuzului persoanei juridice notificate, deținătoare a imobilului, de a emite decizie sau dispoziție motivată de restituire în natură ori de acordare de despăgubiri, potrivit Legii nr. 10/2001, este secția civilă a tribunalului în a cărui rază teritorială își are sediul persoana juridică respectivă.

Decizia nr. XX/2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secțiile Unite, publicată în M. Of. nr. 764 din 12 noiembrie 2007: *Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*

În aplicarea dispozițiilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, stabilesc:

Instanța de judecată este competentă să soluționeze pe fond nu numai contestația formulată împotriva deciziei/dispoziției de respingere a cererilor prin care s-a solicitat restituirea în natură a imobilelor preluate abuziv, ci și acțiunea persoanei îndreptățite în cazul refuzului nejustificat al entității deținătoare de a răspunde la notificarea părții interesate.

Prin Decizia nr. 5 din 16 martie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 aprilie 2015, s-au admis sesizările formulate de Curtea de Apel București - Secția a IV-a civilă, în Dosarul nr. ...., și Curtea de Apel București - Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, în Dosarul nr. ...., privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că:

"În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în corelare cu art. 4, art. 33-35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, este prematură cererea de chemare în judecată privind soluționarea pe fond a notificării nerezolvate de către entitatea deținătoare, cerere introdusă după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, dar anterior împlinirii termenelor din procedura prealabilă reglementate de acest act normativ.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1.528 din Codul civil coroborate cu dispozițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, este prematură cererea persoanei îndreptățite adresată instanței ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, dar anterior împlinirii termenelor reglementate de art. 33 din acest act normativ de obligare a unității deținătoare să soluționeze notificarea la împlinirea termenelor respective."

Prin Decizia nr. 25 din 16 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 6 iunie 2018, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Sectia I civilă, în Dosarul nr. ...., privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, s-a stabilit că:

"În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. II din Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în cazul persoanelor îndreptățite la despăgubiri în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care au optat pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către entitățile investite cu soluționarea notificării, în vederea restituirii, în natură sau prin compensare

cu alte bunuri, a imobilelor, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii, se aplică în mod corespunzător termenele prevăzute de art. 33 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele prevăzute de art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, curg de la data înregistrării dosarelor returnate la entitățile investite cu soluționarea notificării.

Dacă cererea formulată conform art. II din Legea nr. 368/2013 nu poate fi soluționată prin restituirea în natură sau prin compensare cu alte bunuri, dispoziția/decizia inițială aflată în dosarul returnat de Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor continuă să producă efecte, fiind incidentă procedura măsurilor compensatorii sub formă de puncte prevăzută de capitolul III al Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare."

Prin Decizia nr. 34 din 14 mai 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 6 iulie 2018, s-a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București, Secția a IV-a civilă, în Dosarul nr. 13.203/3/2016, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, poate fi sesizată instanța de judecată după împlinirea termenului de 6 luni instituit de art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, ulterior împlinirii termenelor instituite prin art. 33 alin. (1) din această lege, cu o cerere de soluționare pe fond a notificării persoanei îndreptățite, notificare nesoluționată de către entitatea deținătoare, sau această cerere este tardivă, dat fiind că este formulată ulterior împlinirii termenului astfel instituit prin art. 35 alin. (2) din lege?"

În aplicarea art. 1.528 din Codul civil, raportat la art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, este tardivă sau nu cererea persoanei îndreptățite adresată instanței ulterior împlinirii termenului de 6 luni instituit de art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, prin care se solicită obligarea unității deținătoare să soluționeze notificarea după împlinirea termenelor instituite prin art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 (obligație de a face)?".

Prin Decizia nr. 85 din 26 noiembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din 22 ianuarie 2019, s-a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București, Secția a IV-a civilă, în Dosarul nr. 32691/3/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

1. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 33 alin. (1) și art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, acțiunea formulată de persoana îndreptățită, având ca obiect soluționarea pe fond a notificării formulate conform Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care unitatea deținătoare nu a soluționat-o în termen, acțiunea promovată după expirarea termenului de 6 luni, este prescrisă sau tardivă? 2. După expirarea termenului de 6 luni, prevăzut de art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, este afectat dreptul subiectiv al persoanei îndreptățite de a obține măsuri reparatorii sau persoana îndreptățită păstrează acest drept?".

Prin Decizia nr. 113 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 391 din 23 mai 2016, Decizia nr. 685 din 26 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 4 februarie 2015, Decizia nr. 115 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 17 aprilie 2015, și Decizia nr. 225 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 19 mai 2016, Curtea Constituțională a observat că, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, persoanele interesate se puteau adresa justiției pentru atacarea refuzului nejustificat doar în temeiul Deciziei nr. XX din 19 martie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată într-un recurs în interesul legii, prin care se recunoscuse, în lipsa unei reglementări legale exprese, această posibilitate. Or art. 35 alin. (2) nu face altceva decât să normativeze această posibilitate consacrată doar pe cale jurisprudențială, stabilind un cadru procesual în care acest drept să fie exercitat, în contextul economico-financiar al statului român, descris în expunerea de motive a Legii nr. 165/2013 și având în vedere și cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României.

Asupra modului în care acționează dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 sunt relevante considerentele Curții Constituționale, care, prin Decizia nr. 113 din 3 martie 2016, la paragraful 28, a subliniat că "termenul de 6 luni prevăzut de art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 nu trebuie înțeles în sensul că numai după expirarea acestuia poate fi exercitată acțiunea împotriva actului entității administrative sau a refuzului nejustificat de emitere a acestuia, ci acesta este intervalul de timp în care persoana îndreptățită are posibilitatea de a se adresa instanței, având semnificația unui termen procedural, de exercitare a dreptului de sesizare a instanței de judecată cu soluționarea acțiunii în realizarea dreptului".

Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Obiectul acțiunii deduse judecății în dosarul de față constă în solicitarea reclamanților de obligare a părățului la emiterea dispoziției cuprinzând propunerea de acordare a măsurilor compensatorii, ca răspuns la notificarea formulată de autorii acestora în condițiile Legii nr. 10/2001, iar temeiul de drept al acțiunii este dat de Legea nr. 10/2001.

În motivarea acțiunii, reclamanții au arătat că demersul judiciar a fost determinat de pasivitatea părățului de a-și îndeplini obligațiile ce decurg din Legea nr. 10/2001, fapt care echivalează cu refuzul acestuia de a soluționa notificarea.

Potrivit dispozițiilor art. 25 alin. 1 din Legea nr. 10/2001, entitatea investită cu notificarea formulată de reclamant (sau de autorul acestuia) avea obligația ca, în termen de 60 de zile de la înregistrarea notificării sau, după caz, de la data depunerii actelor doveditoare potrivit art. 23, să se pronunțe, prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată, asupra cererii de restituire în natură.

Din interpretarea acestor dispoziții legale, Curtea constată că legea specială privind regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist (Legea nr. 10/2001) a reglementat un cadru legal în temeiul căruia, ca urmare a formulării și înregistrării notificării, a luat naștere un raport juridic de drept substanțial, în conținutul căruia intră dreptul notificatorului, persoană care se consideră îndreptățită la obținerea măsurilor reparatorii prevăzute de Legea nr. 10/2001, de a i se soluționa notificarea; precum și obligația entității investite de a se pronunța asupra ei, prin Dispoziție motivată.

Termenul prevăzut de art. 25 alin. 1 din Legea nr. 10/2001 nu a fost respectat de către intimatul-părăt, notificarea nefiind soluționată nici până în prezent.

Prin Decizia nr. XX/2007 Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite a arătat că „lipsa răspunsului unității deținătoare, respectiv al entității investite cu soluționarea notificării, echivalează cu refuzul restituuirii imobilului, iar un asemenea refuz nu poate rămâne necenzurat, pentru că nicio dispoziție legală nu limitează dreptul celui care se consideră nedreptățit de a se adresa instanței competente, ci, dimpotrivă, însăși Constituția prevede, la art. 21 alin. (2), că

nicio lege nu poate îngări exercitarea dreptului oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea intereselor sale legitime".

La data de 20.05.2013 a intrat în vigoare Legea nr. 165/2013, care a devenit aplicabilă în privința tuturor cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a acestei legi – conform art. 4 din lege.

Prin dispozițiile art. 33 din Legea nr. 165/2013 legiuitorul a instituit un nou termen în favoarea entității investite cu soluționarea notificării, de 36 de luni începând cu data de 1.01.2014, în care intimatul-părât să procedeze la soluționarea acesteia.

Nici termenul prevăzut de art. 33 din Legea nr. 165/2013 nu a fost respectat de către intimatul-părât, notificarea nefiind soluționată nici până în prezent, deși (așa cum a arătat Curtea Constituțională în jurisprudența sa) legiuitorul a stabilit noi termene în care entitățile investite trebuie să soluționeze notificările, rațiunea legii fiind aceea de a crea un mecanism care să confere eficiență procesului reparatoriu al măsurilor abuzive de preluare a unor imobile în timpul regimului comunist și de a asigura, în același timp, certitudinea finalizării acestuia.

Concluzionând, obligația intimatului-părât de a soluționa notificarea cu care a fost legal investit este o obligație legală, intră în conținutul raportului de drept substanțial născut prin depunerea notificării, și nu a fost îndeplinită până în prezent de către acesta.

În ceea ce privește dreptul notificatorului de a primi un răspuns la notificarea formulată, jurisprudența Curții Constituționale este în sensul că acesta are „posibilitatea” de a acționa împotriva refuzului nejustificat al entității de a răspunde la notificare, posibilitate recunoscută în vechiul cadru procesual prin decizia în interesul legii nr. XX/2007, iar în noul cadru procesual, de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013.

Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat în sensul că termenele prevăzute de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013 sunt termene procedurale legale, imperative și absolute, a căror nerespectare atrage decăderea în condițiile art. 185 alin. 1 C.pr.civ.

Cu alte cuvinte, decăderea notificatorului din neexercitarea dreptului de a se adresa instanței judecătoarești în termenul de 6 luni prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013 operează doar pe plan procesual; astfel că notificatorul a pierdut numai dreptul de a promova acțiunea în soluționarea pe fond a notificării, acțiune ce a fost reglementată de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013.

Problema care se pune este aceea dacă expirarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 165/2013 a avut consecințe și pe planul dreptului substanțial.

În opinia Curții, nu a operat decăderea ca sancțiune de drept substanțial din dreptul de a-i fi soluționată notificarea, deoarece acest drept poate fi valorificat în cadrul acțiunii având ca obiect obligația de a face întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 10/2001.

Pentru aceste motive, în temeiul dispozițiilor art. 519 C.pr.civ., Curtea a constatat admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu chestiunea de drept redată în dispozitiv.

În temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 2 C.pr.civ., a dispus suspendarea judecății recursului.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DECIDE:

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"După apariția Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada

regimului comunist în România, respectiv a prevederilor art. 33, 34 și 35 din Legea nr. 165/2013, mai subzistă obligația entității investite conform legii de soluționare, pe cale administrativă, a notificărilor legal formulate, fie prin restituire în natură, fie prin acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent, în condițiile neexercitării procedurii judiciare prevăzute de art. 35 din Legea nr. 165/2013?".

În temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 2 C.pr.civ., dispune suspendarea judecății.

Fără cale de atac.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei, azi,
11.03.2019.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

GREFIER,

Red. .....

Tehnored. ....

.....